

VERTROUWELIJK

VEILIGHEIDSDIENST NED. ANTILLEN

MAANDOVERZICHT No. 9 - september 1968

No: 20

MAANDOVERZICHT No. 9 - SEPTEMBER 1968

ALGEMEEN

- Crisis in Mexico	Blz.	2
- Uruguay wijst Russen uit	, ,	5
- Droogte in Chile	, ,	5
- Spanning in Peru	, ,	6
- Gratie voor KNOX	, ,	7

CUBA

- Men is het eens met CASTRO	, ,	8
- De Cubaanse pers over Mexico	, ,	8

VENEZUELA

- De conventie van U.P.A.	, ,	9
- SAEZ MERIDA vrijgelaten	, ,	10
- Studentencongres	, ,	11

DOMINIKAANSE REPUBLIEK

- BALAGUER kandidaat?	, ,	12
- P.R.S.C. en COPEI	, ,	14

NEDERLANDSE ANTILLEN

- Nieuwe beginselen van U.R.A.	, ,	15
- Antilliaanse eenheid	, ,	17
- C.B.H. : Nieuw bestuur, Nieuwe statuten	, ,	18
- C.A.O. tussen S.V.C. en C.B.H.	, ,	19
- F.L.A.T.-functie voor H.A. ROJER	, ,	19

ALGEMEEN

Crisis in Mexico

Gedurende twee maanden hebben studenten en middelbare scholieren in Mexico op voet van oorlog geleefd met de politie. De moeilijkheden begonnen met een straatgevecht tussen studenten van het Nationaal Polytechnisch Instituut en leerlingen van een bijzondere school die aangesloten is bij de autonome universiteit van Mexico. De politie die tussenbeide kwam, werd het mikpunt van de agressiviteit van beide partijen, en tien studenten werden gewond in de algemene kloppartij, waaraan met traangas een einde moest worden gemaakt.

Naar aanleiding van het optreden van de politie werd door studenten van het polytechnisch instituut een demonstratie gehouden, die door een gelijktijdige betoging van linksextremistische jongeren ter gelegenheid van de verjaardag van CASTRO's revolutie, ontaardde in een tweede, en heviger treffen met de politie. Er vielen doden, tientallen werden gewond, en een groot aantal personen werd gearresteerd, onder wie vreemdelingen die van agitatie werden beschuldigd.

Gedurende de maanden augustus en september werd Mexico City, terwijl het zich voorbereidde op de Olympische spelen die op 12 oktober een aanvang zouden nemen, telkens veranderd in een slagveld.

In september liet de regering de universiteitsgebouwen bezetten, waarmee de in Latijns Amerikaanse landen zo geheiligde autonomie van instellingen voor hoger onderwijs, werd geschonden. President DIAZ Ordaz, die de gemeentelijke autoriteiten eerst ruimschoots de gelegenheid gaf op eigen kracht het conflict tot een oplossing te brengen - of naar boze tongen beweerden, burgemeester CORONA del ROSAL de kans gaf zich als politicus onherstelbaar te compromitteren - werd tenslotte zelf het doelwit van smaad en belediging

door de studenten.

Bij elk treffen groeiden de eisen van de studenten, en de ongeregeldheden leidden tot het ontstaan van een - zij het amorf - beweging met een politiek karakter, die zich richtte tegen Mexico's traditionele regeringspartij, de Partido Revolucionario Institucional.

Terwijl de invloed van buitenlandse agitatoren door de naar zondebokken zoekende autoriteiten aanvankelijk wel overschat werd, beseften de meest gematigde studentenleiders uiteindelijk toch wel dat zij het gevaar liepen misbruikt te worden door personen die er slechts op uit waren de gastheren van de olympiade in discrediet te brengen.

Er lag een zekere ironie in, dat de vrees voor een Mexicaans olympisch schandaal de autoriteiten noopte tot het felle ingrijpen dat de zaak juist op de spits hielp drijven.

Meer dan een rustig verloop van de olympiade werd evenwel door de onlusten vooralsnog niet in gevaar gebracht.

De P.R.I., die dankzij het districtenstelsel en dankzij de verscheidenheid van politieke stromingen die zij vertegenwoordigt, al langer dan een generatie in Mexico de enige partij van werkelijke betekenis is geweest, staat wel bloot aan toenemende kritiek, maar zij heeft nog alle machtsmiddelen in handen, en is volledig bereid deze te gebruiken.

De enige politieke partij die de P.R.I. concurrentie kan aandoen, en dan slechts incidenteel op districtsniveau, is de conservatieve Partido de Acción Nacional. P.A.N. heeft de laatste jaren getracht zich van het etiket van conservatisme te ontdoen, en voornamelijk ten strijde te trekken tegen de corruptie die zich van verschillende sectoren van de P.R.I. heeft meester gemaakt. Deze tactiek heeft vruchten afgeworpen. Nog in juni van dit jaar kwam het na locale verkiezingen in Baja Californië tot een botsing tussen

de P.R.I.-autoriteiten en de oppositie.

Naar P.A.N. beweerde, en over het algemeen ook werd aangenomen, hadden de autoriteiten er niet voor geschroomd verkiezingsoverwinningen van de oppositie in twee gemeenten in de stembureaux onder de vloermat te vegen.

Corruptie is niet het enige dat de P.R.I. verweten wordt. Intellectuelen, waaronder velen binnen de partij zelf, zijn teleurgesteld door het verlies van het revolutionair élan, waaraan de P.R.I. haar grote invloed in Mexico te danken heeft gehad. Gesteld wordt dat de partij thans een te groot belang heeft bij de handhaving van "het systeem" om de doeltreffendheid van haar politiek aan de resultaten te toetsen. De P.R.I. zou zichzelf tot een heilige koe hebben gemaakt, die geslacht moet worden, wil men naar nieuwe oplossingen zoeken voor de nieuwe problemen van het land.

Het zal van de veerkracht van de partij afhangen, of zij als in het verleden deze kritiek zal weten te absorberen en haar zal weten om te zetten in actie die een aanslag op de politieke structuur van het land kan verijdelen.

Het neerslaan van de studenten kan onder de gegeven omstandigheden misschien de enige weg zijn geweest die de regering kon bewandelen. Voor het nemen van maatregelen die de civiele rust waarop de Mexicanen zo trots zijn, op langere termijn kunnen waarborgen, zal men echter het uiten van redelijke grieven van het werk van agitatoren moeten onderscheiden. Een verharding van de legale autoriteit zou Mexico binnen afzienbare tijd een hoge plaats kunnen geven op de lijst van kandidaten voor "bevrijding" door de apostelen van CASTRO. De Mexicaanse regering heeft reeds kunnen ervaren dat haar onafhankelijke politiek jegens Cuba geen waarborg is tegen de kuiperij die voortvloeit uit CASTRO's manische begaandheid met het lot van volkeren die nog verstoken zijn van het licht van zijn revolutie.

- 5 -

Uruguay wijst Russen uit

Afgelopen maand trad president PACHECO van Uruguay krachtig op om te trachten een einde te maken aan de voortdurende onlusten in zijn land. Evenals in Mexico leidden studentendemonstraties tot botsingen met de politie,

Er vielen doden, maar de situatie liep de autoriteiten niet zozeer uit de hand als in de olympiastad. PACHECO liet de scholen sluiten tot 15 oktober. Hij legde een embargo op rapportage van gewelddaden door de pers en censureerde tevens de oproepen tot staking door de vakbonden. Verder verklaarde hij zich bereid om het leger in te schakelen om de openbare diensten gaande te houden, indien er weer gestaakt zou worden.

Daar het duidelijk was dat tenminste een gedeelte van de wanorde werd gedirigeerd vanuit de ambassade van de Soviet Unie, wees de president een drietal Russische diplomaten het land uit. Hij liet doorschemeren dat een breuk in de diplomatieke betrekkingen het gevolg zou kunnen zijn van een voortzetting van de onlusten. Het is mogelijk dat de Soviets zullen trachten de Uruguese communisten nu wat in toom te houden.

De pro-Soviet C.P.-Uruguay is echter niet de enige aanstoker, en het is te betwijfelen of zij in staat zal zijn op de anarchistische en Castro-fiele segmenten van het links extremisme in Uruguay een beduidende invloed uit te oefenen.

Voorlopig zal de regering dan ook niet kunnen rekenen op het ordeherstel dat haar de kans zou geven alle aandacht te besteden aan de economische problemen van het land.

Droogte in Chile

Het Christendemocratisch hervormings-experiment van president FREI dat

toch al met voldoende moeilijkheden belast is, wordt nu ook nog belaagd door de natuur. Dit is op zichzelf in Chile niets nieuws. Enkele jaren geleden waren het aardbevingen, nu is het een onvoorstelbare droogte. De boeren die in het kader van het landbouwhervormingsprogramma zelfstandig zijn geworden, kunnen zich nauwelijks staande houden. De grootgrondbezitters die al getroffen waren door verhoogde belasting, prijscontrole, en credietbeperkingen, trachten het hoofd te bieden aan de crisis door een groot aantal arbeiders te ontslaan. Verschillende boerderijen zijn nu door arbeiders bezet, en de landeigenaren zijn doende zich te bewapenen om hun eigendom te beschermen.

De regering, die meent dat vele landeigenaren van de situatie misbruik maken om "oproerkraaiers" te ontslaan, schijnt niet van zins te zijn tegen de arbeiders op te treden, en er zijn stemmen opgegaan om het hervormingsprogramma te versnellen. Men zou willen vermijden dat de hulp die de regering aan de getroffen gebieden zal moeten verlenen, in handen komt van de grootgrondbezitters.

Een en ander zal zeker aanleiding geven tot conflicten binnen de regering, terwijl de situatie op het platteland - voorzover de grote droogte deze beelidspraak toestaat - goede kansen biedt aan degenen die in troebel water willen vissen.

Spanning in Peru

De overeenkomst tussen de regering van president Fernando BELAUNDE TERRY en de Amerikaanse International Petroleum Company, waarbij de staat een tweetal olievelden in januari 1969 zou overnemen, maar de maatschappij deze zou blijven exploiteren, en tevens in het bezit zou blijven van de belangrijke raffinaderij in Talara, veroorzaakte grote ontevredenheid in

- 7 -

het parlement en bij de militairen.

Het belangrijkste verzet kwam vanuit de regeringspartij zelf. De grootste oppositiepartij, de APRA, die hoopte dat haar leider, HAYA de la TORRE, volgend jaar tot president gekozen zou kunnen worden, meende naar verluidt veel te verliezen te hebben bij een staatsgreep, en trachtte de gemoederen tot bedaren te brengen. De presidentscandidaat van BELAUNDE's eigen "Acción Popular", Edgardo SEOANE, verklaarde in een rede voor de televisie dat hij de regering niet langer zou steunen, tenzij de overeenkomst te niet gedaan werd.

Gratie voor KNOX

Nadat de Bahamese voorlichtingsambtenaar, David KNOX, in Haiti ter dood veroordeeld was wegens spionage, werd door de Britse ambassadeur in Port au Prince, Dalton MURRAY, een beroep gedaan op president DUVALIER om het leven van de veroordeelde te sparen. Zoals verwacht werd, was dit beroep niet tevergeefs. De Haitiaanse president was bereid KNOX uit te leveren aan de ambassadeur en hem in de gelegenheid te stellen het land te verlaten.

Ook de voormalige vice-consul van Jamaica in Haiti, Clifford BRANDT, zoon van de eveneens in juni j.l. gearresteerde industrieel, Oswald BRANDT, werd vrijgelaten. De vader, die 78 jaar oud is, mocht al eerder de gevangenis verlaten. Een en ander werd bekendgemaakt door de premier van Jamaica, Hugh SHEARER. De beide mannen waren gearresteerd, omdat de regering hen ervan verdacht fondsen ter beschikking te hebben gesteld van de rebellen die in mei van dit jaar tevergeefs trachtten het bewind van DUVALIER ten val te brengen.

CUBA

Men is het eens met CASTRO

Over het gehele land kwamen de lokale afdelingen van Cuba's massaorganisaties afgelopen maand bijeen om in "spontane" verklaringen hun instemming te betuigen met het standpunt dat CASTRO met betrekking tot de Soviet-invasie van Tsjechoslowakije heeft ingenomen.

De nationale raad van de Comité's ter Verdediging van de Revolutie maakte bekend dat gebleken was dat alle comité's hadden vergaderd, en dat iedereen het volkomen eens was met de eerste minister. Het partijblad, GRANMA, stond vol met adhaesiebetuigingen. De vereniging van kleine boeren, de Cubaanse vrouwenbeweging, ja zelfs de bemanningen van vissersschepen in volle zee, lieten CASTRO weten dat hij gelijk had.

Ongetwijfeld zal deze manifestatie de buitenlandse waarnemers, die menen dat CASTRO's Cuba een baken is van idealisme in een verdorven wereld, sterken in hun overtuiging dat Fidel de meest geliefde leider is sedert het begin van de Christelijke jaartelling.

De Cubaanse pers over Mexico

Dat de politiek van Mexico jegens Cuba zo niet wat de Cubanen doen, in ieder geval toch wat zij zeggen beïnvloedt, bleek afgelopen maand uit de wijze waarop de publiciteitsmedia van Cuba de studentencrisis in Mexico behandelden. Zoals overal elders ter wereld was de belangstelling in Cuba voor de gebeurtenissen in Mexico groot. Sommige van de meest gedetailleerde rapportages kwamen van de Prensa Latina. Terwijl de arrestatie van een Venezolaanse of Braziliaanse student veelal het werk zal zijn van "gorilla's", en de politiemannen van Chicago die in augustus

VERTROUWELIJK

- 9 -

demonstranten uit elkaar joegen, "fascistische honden" waren, had Havanna evenwel geen onvertogen woord voor de handhavers van de orde in Mexico City. Er werd geen stelling genomen, er werd geen commentaar gegeven, er was zelfs geen reactie op de suggesties dat agenten van CASTRO in Mexico aan het stoken waren. Als de incidenten op een andere planeet hadden plaats gevonden, hadden de Cubaanse gemoederen niet minder verontrust kunnen zijn geweest. Men zou bijna de indruk hebben kunnen krijgen dat CASTRO werkelijk slechts een matig geïnteresseerde toeschouwer was.

VENEZUELA

De conventie van U.P.A.

Nadat op het 10e plenum van de C.P.V. in augustus was besloten dat de candidatuur van Luis Beltrán PRIETO FIGUEROA door de Venezolaanse communisten zou worden gesteund, moest een en ander nog publiekelijk worden vastgelegd in de conventie die door de legale loot van de C.P.V., de Union Para Avanzar, afgelopen maand werd belegd.

De uitspraak van de conventie was echter - naar verluidt opzettelijk - enigszins dubbelzinnig. Van de vier kandidaten die min of meer een kans hebben op het presidentschap, wijst U.P.A. zonder meer Gonzalo BARRIOS en Rafael CALDERA af. De conventie zou evenwel gemeend hebben dat de candidatuur van Angel BURELLI RIVAS van het front van drie partijen niet bestreden moest worden. Men zou BURELLI niet steunen, maar evenmin campagne tegen hem voeren. Ten aanzien van PRIETO, die voor U.P.A. wel de meest aantrekkelijke kandidaat is, werd toch niet besloten tot een actieve propaganda-campagne.

- 10 -

Het was niet geheel duidelijk wat U.P.A. met dit vage endossement beoogde. Sommige waarnemers meenden dat de communisten hadden beseft dat hun steun PRIETO van de wal in de sloot zou helpen. Het maakt in dit stadium echter weinig meer uit wat de communisten zeggen of doen. Acción Democrática heeft in haar campagne er voor gezorgd dat niemand meer twijfelt aan de sympathie van de communisten voor PRIETO en aan PRIETO's bereidheid om de stemmen die uit deze sympathie voortkomen, stilzwijgend te incasseren.

PRIETO heeft overigens het succes van deze A.D.-campagne aan zichzelf te danken, (zie M.O.-augustus 1968). Van alle veroordelingen van de Soviet-interventie in Tsjechoslowakije door de Venezolaanse politieke partijen, was die van de M.E.P. het zwakst. Acción Democrática heeft niet nagelaten er op te wijzen dat de Venezolaanse communisten de interventie goedkeurden, en dat M.E.P. (was het om de communisten niet te kwetsen?) in haar reactie zó voorzichtig is geweest, dat haar verklaring meer leek op een veroordeling van het Amerikaanse optreden in de Dominikaanse Republiek, dan van de Soviet-actie tegen Praag.

SAEZ MERIDA vrijgelaten

De laatste der voormalige parlementariërs die wegens het instigeren van de terreur voor de verkiezingen van 1963, werden gearresteerd, kon afgelopen maand de gevangenis verlaten. Het was de hoogleraar, Simón SAEZ MERIDA, die secretaris generaal van de M.I.R. is geweest en leider van de groep die na de afsplitsing van Domingo Alberto RANGEL en zijn volgelingen, de harde lijn wilden blijven volgen. Mét SAEZ werd ook de voormalige guerillaleider, Tirso PINTO, vrijgelaten, zodat thans vrijwel geen topfiguren van de links-extremistische beweging in Venezuela

- 11 -

nog gevangen zitten. SAEZ en PINTO verlieten het land direct nadat zij in vrijheid werden gesteld. Het reisdoel was Spanje.

Studentencongres

Onder auspiciën van de Federación de Centros van de Universiteit van de Andes, de verenigde studentenorganisaties van deze universiteit, werd in Mérida afgelopen maand een bijeenkomst gehouden, die heette "het eerste Latijns Amerikaans Studentencongres" te zijn. Men vraagt zich af wat de onder Cubaanse hoede staande continentale studentenorganisatie, O.C.L.A.E., dan in het verleden heeft gedaan.

Hoe dan ook, dit eerste congres heeft bij de pers weinig belangstelling opgewekt. Vrijwel het enige rumoer ontstond rondom de weigering van de Venezolaanse autoriteiten om enkele gasten, zoals Daniel COHN-BENDIT, Jacques SAUVAGEOT, en (student?) Stokeley CARMICHAEL, in Venezuela toe te laten. De weigering van COHN-BENDIT leidde zelfs tot een "Scarlet Pimpernel"-achtige verwarring omtrent diens verblijfplaats, welke pas definitief werd opgelost toen COHN-BENDIT in Frankfurt voor een rechtbank verscheen.

De Cubaanse pers was aanvankelijk heel tevreden over de studenten die in Mérida over Vietnam, het Amerikaans rassenprobleem, en de autonomie van Latijns Amerikaanse universiteiten gingen praten. Het waren ook weer de Cubanen die rapporteerden dat Ché GUEVARA en Camilo TORRES posthuum tot erevoorzitters van het congres waren gekozen. Nadien ging het congres - in de Cubaanse pers tenminste - als een nachtkaaars uit. Elders was het niet eens aan geweest.

Het Venezolaans sensatieblad, "Ultimas Noticias", wist nog wel te melden dat de vertegenwoordigers van andere Venezolaanse universiteiten zich van het congres hadden gedistancieerd, toen bleek dat de studenten van de Andes het alleenrecht om namens Venezuela te spreken, voor zich opeisten. Verder is echter nauwelijks gebleken dat vertegenwoordigers van studentenorganisaties uit vrijwel alle Latijns Amerikaanse landen in Venezuela vergaderden, en omtrent eventuele resoluties werd niets gepubliceerd. Wellicht komt dit nog.

DOMINIKAANSE REPUBLIEK

BALAGUER candidaat?

Al geruime tijd wordt er in de Dominikaanse Republiek gespeculeerd over de vraag of president BALAGUER zichzelf verkiesbaar zal stellen voor een tweede ambtsperiode. De Dominikaanse grondwet, die in 1966 - dus na de ambtsaanvaarding van BALAGUER - door het parlement werd goedgekeurd, maakt geen bezwaar tegen een tweede termijn. De grondwet die aan deze voorafging deed dit wel, en de parlementsleden van de P.R.D. die overigens tegen de nieuwe grondwet stemden, wezen in 1966 al op het feit dat er moeilijkheden zouden kunnen komen als BALAGUER zichzelf zou willen opvolgen.

De P.R.D.-istas meenden toen namelijk dat BALAGUER gebonden zou zijn door de grondwet die van kracht was toen hij gekozen werd.

De president zelf heeft zich over zijn opvolging nog niet uitgelaten. Wel is er een beweging op touw gezet die zich ten doel stelt het volk er toe te bewegen een beroep te doen op BALAGUER om het schip van staat nog vier jaar te blijven besturen. Een van de naaste medewerkers van de president, ene professor De los SANTOS, heeft ontslag

- 13 -

genomen als "inspecteur van het kabinet van de president" om zich volledig te kunnen wijden aan de campagne voor de herkiezing van BALAGUER en vice-president LORA.

De los SANTOS meende dat vier jaar een te korte tijd was om de economische en sociale doelstellingen van BALAGUER's bewind in te verwezenlijken.

De minister van Binnenlandse Zaken, Dr. Federico Máximo SMESTER, weigerde afgelopen maand toestemming te verlenen tot een demonstratie van de groep van de los SANTOS. De president zou hebben verklaard dat de politieke activiteiten van de beweging "prematuur" waren, en dat zij slechts konden leiden tot onrust en daardoor het economisch herstel van het land in gevaar zouden kunnen brengen. BALAGUER heeft echter geweigerd zich definitief uit te laten over zijn plannen. Waarnemers meenden dat de president, zo hij van plan was om in 1970 af te treden, in dit stadium hierover toch niets zou kunnen zeggen. Hij zou hierdoor immers gezag verliezen gedurende de tijd die hem in deze ambtsperiode nog rest.

De campagne die BALAGUER moet bewegen over eventuele bezwaren tegen een tweede termijn heen te stappen, doet enigszins denken aan de geënceneerde campagnes ten gunste van wijlen Rafael Leonidas TRUJILLO. Toch bedriegt schijn soms.

Van de zijde der oppositie is over deze kwestie nog niet veel gezegd. Wát gezegd is, duidt er echter niet op dat men erg ingenomen is met het streven van De Los SANTOS. De secretaris generaal van de P.R.D., José Francisco PEÑA GOMEZ, had geen enkel commentaar.

- 14 -

Senator Pablo Rafael Casimiro CASTRO, ook van de P.R.D., meende dat de bestaande wetgeving herkiezing niet in de weg staat, maar vond dat door een herkiezing van BALAGUER en LORA het land de weg naar de dictatuur zou inslaan.

Hij was er dan ook tegen. Feller was de leider van de Christendemocraten, Ir. Caonabo Javier CASTILLO, die de wettigheid van een hernieuwde candidatuur bestreed. Hij meende dat een poging van BALAGUER om zichzelf op te volgen zou leiden tot de formatie van een breed "anti-dictatoriaal" front, dat zich niet noodzakelijkerwijs zou limiteren tot het gebruik van wettige strijdmiddelen.

Afgezien van principiële bezwaren die de oppositie - misschien zelfs in alle eerlijkheid - tegen een candidatuur van BALAGUER zou kunnen hebben, lijkt het ook wel waarschijnlijk dat men bang is, dat de president niet te verslaan zal zijn. Bovendien is het ook wel zo, dat als de Reformistas BALAGUER niet hebben, zij niemand hebben. Het is zelfs de vraag of de Partido Reformista zou blijven voortbestaan als de president de leiding in andere handen zou leggen. Het ziet er dan ook niet naar uit dat men veel moeite zal hebben BALAGUER ervan te overtuigen dat hij onmisbaar is.

P.R.S.C. en COPEI

De Dominikaanse Christendemocraten, die het van 3% van het totaal uitgebrachte stemmen in de presidentsverkiezingen van 1966 tot 12% van het totaal bij de recente gemeenteraadsverkiezingen hebben gebracht, volgen de verkiezingscampagne in Venezuela met aandacht. Een verkiezingsoverwinning van de Venezolaanse zusterpartij COPEI zou voor de P.R.S.C. in het komende jaar van grote betekenis zijn.

Afgezien van de psychologische aansporing zou een COPEI-overwinning de Dominikaanse Christendemocraten ook meer financiële steun kunnen bezorgen.

Indien BALAGUER geen kandidaat zal zijn voor de verkiezingen van 1970, zou de P.R.S.C. erfgenaam kunnen worden van een gedeelte van de aanhang van de Reformistas. Dat de P.R.S.C. zich zal verzetten tegen de candidatuur van BALAGUER behoeft dan ook niemand te verwonderen. De partij heeft zich uitgesproken tegen de tendens waarin de P.R.D. door Juan BOSCH en PEÑA GOMEZ wordt gedreven. In tegenstelling tot de P.R.D.-istas hecht zij nog altijd waarde aan verkiezingen.

Binnen de partij bleek afgelopen maand enige ontevredenheid over de leiding te bestaan. Ir. Caonabo Javier CASTILLO en Dr. Cesar ESTRELLA werden ervan beschuldigd te zeer naar goeddunken te handelen, en men verweet hen gebrek aan initiatief. Ook werd geklaagd over onvoldoende trouw aan de principes van Christelijk socialisme. Voorshands was er echter van een serieuze splitsing in de partij geen sprake.

NEDERLANDSE ANTILLEN

Nieuwe beginselen van U.R.A.

Afgelopen maand werd door een algemene ledenvergadering van de Union Reformista Antillano een nieuwe beginselverklaring aanvaard, waarmee de partij zich onttreedt van de identificatie met de Christendemocratie, en het democratisch socialisme als ideologie aanvaardde. De statuten van de partij werden gewijzigd, en een partijcongres werd in het vooruitzicht gesteld, waarop een nieuwe

- 16 -

politieke lijn van U.R.A., gebaseerd op deze statuten en de daarin verwerkte beginselen, zou worden bekend gemaakt. Dit partijcongres zou op 30 oktober 1968 plaats vinden.

Het feit dat het nieuwe beginselprogramma woord voor woord gelijk is aan dat van de Partij van de Arbeid, zoals vastgesteld op het 7e congres van deze partij in 1959, was aanleiding tot een persreactie waarin de U.R.A. in een belachelijk daglicht werd gesteld. Het bestuur van de partij repliceerde met er op te wijzen dat niet uit de beginselen, die voor alle partijen met het democratisch socialisme als ideologie gelijk zijn, maar uit het actie-programma de individuele identiteit van de partij moest blijken.

De verduidelijking kwam te laat om de smet van slaafse navolging van het moederland door "met politieke aspiraties weergekeerde bursalen" te verwijderen.

Terwijl lokale organisaties normaliter de beginselen van gelijksoortige Nederlandse organisaties als blauwdruk voor de formulering van hun eigen doelstellingen plegen te gebruiken, en U.R.A. in deze dus geenszins uit de toon viel, was het voor de partij toch wel bijzonder ongelukkig dat de publieke aandacht hierop werd gevestigd. Een minder joyeuse entrée als prille democratisch socialistische partij had zij niet kunnen maken.

In de algemene hilariteit raakte de ware betekenis van deze koerswijziging volkomen op de achtergrond.

De beginselverklaring waarmee U.R.A. in 1965 haar intrede deed in de politiek van de Nederlandse Antillen, erkende als fundamenteel recht van de mens o.m. zijn recht op privé eigendom, ook van produktiegoederen. U.R.A. onderschreef de sociale functie van privé eigendom, en

stelde dat de staat deze diende te beschermen en te bevorderen. Het nieuwe standpunt van U.R.A. is dat de gemeenschap verantwoordelijk is voor planmatige leiding der produktie en rechtvaardige verdeling van de welvaart, waarbij de eigendom van de produktiemiddelen en de beschikkingsmacht daarover ondergeschikt zijn aan het welzijn van de gemeenschap. Er is dus sprake van een duidelijke verruiming van wat U.R.A. ziet als staatstaak.

De nadruk die U.R.A. legde op de "transcendentale bestemming van de mens", op het huwelijk als grondslag van het gezin, en op de "geestelijke en morele taak" van de kerken, een nadruk die haar noopte om in de oorspronkelijke beginselverklaring te ontkennen dat zij een confessionele organisatie zou zijn, is in de nieuwe beginselen verdwenen. De redenen hiertoe zijn vooralsnog niet gebleken uit verklaringen die door de partij zijn gedaan. Binnen het raam van de Christendemocratie wás heroriëntatie mogelijk.

Antilliaanse eenheid

De eilandelijke samenstelling van de Nederlandse Antillen werkt onvermijdelijk een soort micro-insulair nationalisme in de hand. Als bij personen geldt bovendien ook bij bevolkingsgroepen die een eigen identiteit wensen te behouden, dat hoe nauwer het contact is, des te groter ook de kans op wrijving wordt.

Het is dan ook zeer wel te begrijpen dat, afhankelijk van de samenstelling van de landsregering, nu eens in dit eilandgebied, dan weer in het andere de overtuiging groeit dat men niet aan zijn trekken komt. Even goed ligt het voor de hand dat gepoogd wordt uit werkelijke of vermeende achteruitstelling politieke munt te

slaan. Dat een gezond beleid van de landsregering gericht zal moeten zijn op het zoveel mogelijk vermijden van wrijvingspunten, is uiteraard buiten kijf. Te erkennen dat het uitnodigend is om uit overwegingen van partijbelang sluimerende en niet zo sluimerende tegenstellingen te bespelen, betekent echter geenszins het wettigen van dergelijke kortzichtigheid.

In jonge staatkundige aggregaten die hun grenzen aan een voormalige koloniale structuur ontleen, zijn de kiemen van ontbinding vaak nog sterk. Zij kunnen zich ontwikkelen tot de tragiek van een Biafra en tot de tragicomedie van een Anguilla.

Het zou niet alleen overdreven zijn over de separatistische gevoelens die bij bepaalde segmenten van de Antilliaanse bevolking aanwezig zijn, de alarmklok te slaan. Het zou zelfs een averechtse uitwerking kunnen hebben. Toch is het anderzijds zaak de intensiteit van deze gevoelens niet te onderschatten. Zij zullen pas kunnen verdwijnen, of tenminste afdoend worden geneutraliseerd, wanneer de positieve factoren van de Antilliaanse eenheid overal volledig worden beseft, en wanneer men ervan doordrongen wordt dat geamputeerde lichaamsdelen afsterven en de rest van het lichaam onvolwaardig blijft.

C.B.H. : Nieuw bestuur, Nieuwe statuten

De Christelijke Bond van Havenarbeiders koos een nieuw bestuur, en keurde een statutenwijziging goed. H.A. (Bèbè) ROJER kon volgens de oude bepalingen niet herkozen worden, en werd door de ledenvergadering (voorlopig) aangesteld als adviseur van de bond. Frank E. PROVENCE werd tot voorzitter gekozen, Oswald E. EMERENCIANA werd secretaris en Eligio V. ROSARIO penningmeester. De eerste taak van het nieuwe

- 19 -

bestuur was het voortzetten van het overleg met de Scheepvaartvereniging Curacao over een nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst.

C.A.O. tussen S.V.C. en C.B.H.

Onmiddellijk na de verkiezing van het nieuwe bestuur van de C.B.H. werden de onderhandelingen betreffende een C.A.O. met de S.V.C. voortgezet, en op korte termijn werd overeenstemming bereikt. De nieuwe C.A.O. is voor drie jaar geldig en betreft de circa 100 vaste havenarbeiders. De vijfdaagse, veertig-urige werkweek werd met handhaving van het bestaande loon ingevoerd, de lonen werden met terugwerkende kracht vanaf juni 1967 verhoogd met 2 1/2% ter compensatie van de overeenkomstige stijging van de kosten van levensonderhoud. Een mogelijke tweede verhoging met hetzelfde percentage werd voorzien.

De meeste overige bepalingen betreffen: verbeterde voorzieningen bij arbeidsongeschiktheid, de ontslagregeling, en uitkeringen bij overlijden.

F.L.A.T.-functie voor H.A.ROJER

Ex-voorzitter, thans adviseur van de C.B.H., Hubert A. ROJER, werd afgelopen maand gekozen tot penningmeester van de Federación Americano de Transporte, (F.L.A.T.) het regionaal verbond van Christelijke vakverenigingen van transportarbeiders, dat bij C.L.A.S.C. is aangesloten. Het was een teken van de recente verbetering in de verhouding tussen het Christelijk- en het vrije vakverenigingswezen op Curacao, dat ROJER van verschillende collega's uit het andere "kamp" gelukwensen met deze internationale erkenning mocht ontvangen.